Poštarina plaćena u gotovu.

God. XXXV 1935-36 Broj 5

ANĐEO ČUVAR

ILUSTROVANI MJESEČNIK ZA DJECU

ANĐEO ČUVAR
izlazi početkom mjeseca u školskoj godini.
Pretplata na godinu 10 d; pojedini broj 1 d.
Uredništvo i Uprava »Anđeo Čuvar« Franjevački samostan, Zagreb, Kaptol 9.
Pretplata se šalje na ček. račun: »Anđeo Čuvar« br. 38.887.

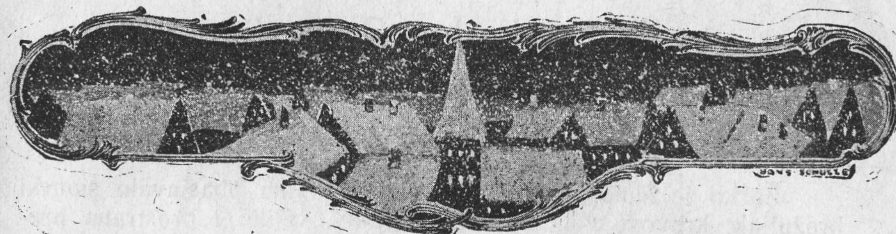
Pošta

A. Smerda: Jesenske mi se pjesme sviđaju, jer su, kako ti veliš, »iz tvoje glave«. Samo, na žalost, stigle su prekasno. Neka čekaju drugu, ljepšu jesen! Od šarada najvolim gdje nalazim naše narodno ime, a one »Njemačka«, »Italija« itd. sakrio sam u koš. Mi smo bogat narod i treba da smo si toga svijesni. Svugdje — i u zagonetkama mora ova silna narodna svijest da provejava naš duh i naše srce. — **Beško:** Tvoji su stihovi dragocjeni. Držim da će to svatko priznati. Radi i dalje na lirici. Ti ćeš sa svojim pjesničkim talentom sigurno uspjeti. Dakako, najprije dotjeruj svoje liričke stvarce. Nemoj se odmah baciti na veće forme, drame, tragedije. Istina je! Pozornica je vrhunac pjesnikove stvaralačke snage. I ovaj lovor mnogi mladi talenti promaše, jer bi prerano htjeli da steknu pjesničku slavu. Usavršivaj svoju dragu liriku, jer u tebi se, po mom sudu, krije snažan pjesnički duh. Pazi na lektiru! Čitaj samo najbolje pjesnike! U tebi se krije njihova iskra. Da si mi zdravo, moj dragi pjesniče! — **M. Čorak:** Što je naše narodno, ulazi. — **Nedjeljko:** Mili brate! Zašto si tako sebičan? Ta najviše sam upravo tvojih stvari uvrštavao! Pomisli da mi desetorica samo šalju onoliku suradnju kao ti, kako bi to omašan »A. Č.« morao biti koji bi sve to donio? Kraj svojeg ponajboljeg ne prezri ni tuđe dobro! Od svakoga uzimam što je najbolje. Ni tvoja marljivost nije ostala nenagrađena. Budi strpljiv i marljivo radi. — **Hijacinta:** Vaš će »tajanstveni cvijet« lijepo pristajati u proljetni vrtić »A. Č.« kada se i ostalo cvijetno šarenilo prene iza zimskog sna. — **Fedor:** Tvoje sam crte pomno proučio. Koliko ti bude dopuštalo vrijeme, usavršuj svoje stvarce. Tvoja su zapažanja vjerna i iskrena. Tvoju pošiljku i nadalje očekujem s veseljem. — **K. Vučković:** »Siroče« je predugo. Sastavljaj kraće stvari, ali pazi na ritam! — **M. Barvinska:** Bolje ću svakako uvrstiti. — **Vl. Tvrtković:** »Suton« je dobra stvar i on će u mirisu rascvaloga jorgovana upravo lijepo kititi »A. Č.« u mirisavo proljeće. Pokušaj mi poslati nešto jednostavnije za djecu, ali lijepim jezikom kao i »Suton«. — **A. Radanović:** Čim nađem nešto prostora, poslužiću se vašom pošiljkom. »A. Č.« nije list za reklame, nego narodni list za pouku i zabavu našoj djeci i time služi našem narodu. — **Lj. Košćec:** Meni se lično kajkavske pjesme vrlo sviđaju, jer razumijem melodiju i slatkoću kajkavštine, ali većina čitača »A. Č.« ne razumije dobro kajkavski. Unatoč toga ja sam u prošlom broju uvrstio jednu vašu kajkavsku. I mislim da se nitko nije protivio, jer je to bio samo odjek velikoga duha Domjanićeva. Vaši su kajkavski stihovi dobri. U »A. Č. ih ne mogu

ANĐEO ČUVAR

ILUSTROVANI MJESEČNIK ZA DJECU

God. XXXV | Januar 1936 | Broj 5

Nova godina

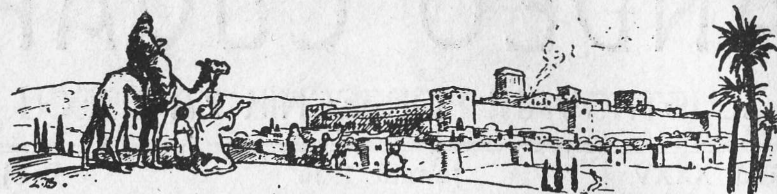
Sve sniva. Tihi zimski san dodirnu
Cvijeće poljsko, guste šume, luge.
Sve šuti. Magle sive polako se vuku
Iza brda, u krajeve druge.

Al' iz tog mira, iz tih sivih magla
Već diže se ko slika novih snova.
U sebi krijuć nade, sreću, sjete
I novi život, ta godina Nova.

I u tom novom razmaku života
Svi sjećajte se Anđela Čuvara.
Da raste, cvate, da se širi svuda.
Nek svaki rado vrata mu otvara.

A on vam želi u godini Novoj:
da staze vaše samo sreća prati,
da ispune se vaše želje, nade,
a svako zlo da od vas se odvrati!

Z.

Prvi pohod u Jerusalim

— Biblijska pripovijest —

(Nastavak)

Žarko je sunce ponovno svojim zrakama obasjavalo sionski brežuljak, krovove veličanstvenog hrama, velika i prostrana predvorja, a i onaj dugi trijem koga nazivaju Salomonovim. Sunčane su zrake dopirale i u priprostu sobicu odakle su ih pozdravljale oči umorne od nespavanja i crvene od suza. Sunčano je svijetlo ulazilo blago i utješljivo kao da je Majci govorilo:

— Ne plači više za svojim djetetom, nije se izgubilo, ja ga vidim. Pođi za mnom i ja ću ti pokazati gdje je tvoj sin za kojim toliko čezneš.

Tako je i bilo. Tamo u Salomonovu trijemu nalazila se skupina ljudi. Tu je bilo i muškaraca i žena. Međutim sunce je svoje najsjajnije i najljepše zrake upravljalo na dječaka koji je sjedio među samim učenim glavama. Isus je sjedio na sjedalu obloženom jastučićima, na koje su smjeli sjesti samo mudraci, učitelji i pismoznanci. Sunčane su zrake padale na njegovu kovrčastu kosu i prelazile preko čela kao da nastoje ukloniti bol koja se odrazivala s nabora. Jedna je zraka pala na ruku i sišla na bijeli pergament koji je ležao otvoren na dječakovu krilu. Njegov prst prelazi zdesna nalijevo, jer tako pišu Židovi, a krupne oči čitaju i promatraju gledaoce.

Ovdje su oni već prilično dugo. U početku su bila samo četvorica: Isus, jedan stari pismoznanac, jedan mladić sa smeđim turbanom i jedan farizej. Zatim je dolazilo sve više ljudi, jer su ovi dozivali svoje prijatelje i znance. Naskoro je slušača bilo toliko da su zapremili cijeli prostor između stupova.

Među ovim ljudima sjedilo je pravo čudo od djeteta. Doduše, svako je mogao da zapita i iznese nešto iz Sv. pisma i Zakona, ali još se niko iz naroda nije usudio sjesti na sjedalo među najveće učenjake u Izraelu. Svako je duboko poštovao njihovu mudrost. A sada, evo, ovdje sjedi dječak od 12 godina, još premlad

da bude primljen u rabinsku školu. Ipak, niko mu se od prisutnih nije usudio reći da se ukloni. Naprotiv, neprestano su mu pružali nove smotke pergamenata i zapitkivali ga, a on je odgovarao. I on je pitao, ali mu nisu znali odgovoriti na svako pitanje. Tada su starci samo stresli glavom i začuđeno se pogledavali.

— Jamine, časni izraelski mudrače, danas su pjevali jedan nejasan psalam — reče Isus. — Hoćeš li mi ga protumačiti?

— Imaš pravo, drago dijete — odgovori sijedi starac — psalam je bio prilično nejasan.

Onda Jami potraži među svojim svescima i jedan svezak pruži dječaku:

— Znaš li čitati?

— Znam.

— Ko te je naučio? Djeca u tvojoj dobi još ne znaju čitati. Daj pročitaj ovaj psalam.

Isus je čitao. Zapravo je gledao učenjake i govorio napamet, tako da su se svi iznenadili.

— Ja ću ti ga protumačiti, kad si tako pametan, dječače. Taj je psalam spjevao kralj David kada su ga progonili i kada je bježao preko potoka Cedrona: »Bože, Bože moj, pogledaj me. Zašto si me ostavio? Vika mojih grijeha unesrećuje me.«

— To je vrlo nejasno, časni Jamine. Zašto bi Bog pustio Davida u toliku nevolju?

— Dijete, i sveci moraju trpjeti. David je morao okajati stare grijehe.

— Ja mislim da taj psalam znači nešto više: David je slika Mesije (Spasitelja) koji će trpjeti za tuđe grijehe. Ovaj psalam, dakle, govori o Mesiji.

Pismoznanci se preneraziše, jer na ovo nisu još pomišljali.

— »Ja sam crv, a ne čovjek; potsmjeh ljudima, a ruglo narodu.« I dalje: »Kao voda razlio sam se i rasule su se sve kosti moje. Srce moje postalo je kao vosak i rastopilo se u meni.« Čujte dalje: »Opkolili su me mnogi psi, okružila me je četa zlikovaca. Oni su proboli ruke moje i noge, izbrojili su kosti moje, razdijelili su među sobom haljine moje i za moju odjeću bacili su kocke.«

Dječak Isus je ustao. Obrazi su mu se žarili. On je u duhu gledao nekoliko godina unaprijed. To je pisano za njega i sve će se ovo izvršiti na njemu. Lijevom rukom prihvati haljinu. To je odjeća za koju će vojnici bacati kocke, to su ruke koje će probosti čavlima.

— Da li se ovo tiče Davida? pitam sve vas. Jesu li čavlima pribili Davidove ruke i noge? Jesu li za njegove haljine bacali kocke i podijelili ih?

— To se nije dogodilo — reče Semron, mladi učenjak sa smeđim turbanom.

— Onda psalam ne govori o Davidu, nego o Mesiji.

— Kako ćeš to dokazati? — upita farizej.

— Mesija će biti siromašan, trpjeće kako ovdje stoji i umrijeće među razbojnicima.

— Nečuveno — poviče Semron. — Dječače ,otkuda ti to znaš o Mesiji? On će biti kralj s božanskom moći; on će osloboditi svoj podjarmljeni narod.

— Tako piše u starim proročkim knjigama i u mnogim psalmima — doda mirno Jamin.

— Ja poznajem sve psalme i sva proroštva od Adama do posljednjeg proroka, Malahije — reče Isus.

— Tada znaš i to da će Mesija biti veličanstveni kralj koji će našu zemlju očistiti od pogana.

— On će biti kralj, ali ne takav kakav vi mislite. Gdje piše da će mačem prolijevati krv? Zašto čitate samo ono što vam godi? Čitajte i ono što je užasno, krvavo i žalosno. Mesija će biti kralj srdaca, a ne kralj vojskâ i mačeva.

— A zašto da mu sudbina bude takva kakvom je ti zamišljaš? Ko će slijediti jadnog i progonjenog Mesiju koji krvari i biva zabačen? — zapita farizej Arijel.

— Mesija će osloboditi od grijeha i spasiti ne samo svoj narod nego i cijeli svijet. Njegovo će se kraljevstvo sastojati u tome što će duše osloboditi ispod jarma grijeha. I ovu zemlju neće osloboditi od Rimljana, nego od grijeha.

Arijel poskoči.

— Dijete si, pa si drzovit. Ti govoriš protiv Sv. pisma.

— Umirite se — reče Jamin. — Meni se čini da dječak nema krivo. Pobožna djetinja duša vidi u Sv. pismu često više od onoga što vole slušati mudraci.

Arijel sjedne, jer se nije htio protiviti starcu Jaminu.

— Vrati mi svezak, dječače. Govorićemo radije o drugim stvarima.

(Nastaviće se)

Januar

Lija štekće; snijezi viju
na dole i hume;
u krilu se magle kriju
sela, polja, šume.

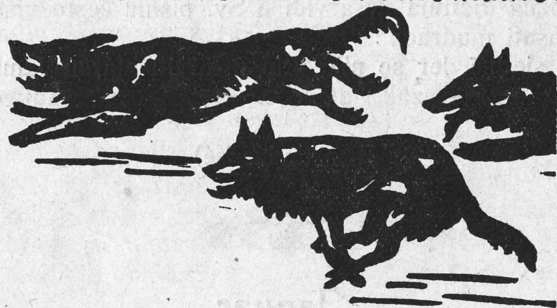
Šiblje golo kraj potoka
strši prema nebu;
sunce svijetli hladna oka,
Joj! što ruke zebu!

Stjepan Bešlin

Vuk

Blaž Fucak je čovjek srednjih godina, niskog stasa, širokih leđa, uspravan kao svijeća. Lice mu je zagasito tamne boje, pa ga zato zovu: ciganinom. Oči su mu također crne. Na desno škilji, osobito kad se šali i pripovijeda zanimive stvari iz svoga života. On je otac brojne obitelji i po zanimanju ratar. K tome, Blaž je u cijeloj okolici poznat kao dobar guslač ili kako se to u Podravini zove »Hegedaš«.

Ne svira on na note, već onako po narodnom umijeću kako srce govori.

Gladni vuci

Kad dođe jesen i svrše se poljski poslovi, a mladež se stane ženiti, ide Blaž sa svoja četiri druga s jedne svadbe na drugu.

Tako to biva do adventa, tako od Božića do Korizme.

Nije Blažu od potrebe da si sviranjem u svatovima zaslužuje kruh, nego tako: naučio se kao mladić i zavolio gusle pa ih ni kao stariji ne može ostaviti.

Jedne zimske noći mjeseca januara vračao se Blaž sa svadbe iz sela M. svojoj kući. Lijepa podravska ravnica bila je pokrivena bijelim i debelim zimskim pokrivačem netom satkanim. Tu i tamo stajalo je po koje osamljeno stablo čije su gole grane bile posute injem. Na rubu horizonta su se slegle plavičaste magle, visoko na nebu plovio je mirno pun mjesec, a gdjegdje provirila je svoju sjajnu glavicu i po koja zvijezda.

Blaž je išao svojim običnim korakom. O ramenu mu visjela seljačka torba, a u njoj pečena guska i »digani« kolač, pa boca dobra vina. U lijevoj je ruci nosio kutiju s violinom, a u desnoj štap kojim se podupirao.

Bio je već poodmakao od sela M. kad daleko pred sobom na saoniku opazi neki crni predmet. S početka je mislio da je to neki grm ili hrpa šljunka, pa nije mnogo mario zato. No kad se približio opazi pred sobom vuka koji ga je sjedeći na saoniku čekao.

Blaž se zaustavi. Krv mu se sledila u žilama. Što sada? U prvi mah nije znao što da uradi. Da se vrati u M.? Vuk će ga stići. Da ide prema vuku? Sto mu se misli u isti mah vrzlo glavom. Hoće li ga ovaj pustiti da mirno prođe? Nije li možda gladan, pa će ga razderati. A što će onda njegova djeca i žena?

Vuk još uvijek čeka, gleda Blaža i veselo maše repom kao da misli: »Hajde, goso, što krzmaš. Meni se žuri.« U to se Blaž dosjetio da u torbi nosi pečenu gusku. »Možda će ipak uspjeti« — pomisli i pođe prema vuku.

Odreže prvi komad pečene guske i baci vuku. Zatim se požuri da što dalje ode. Kad je vuk pojeo bačeni komad, evo ga opet.

Blaž je rezao i bacao dok je u torbi bilo, ali kad se zaliha ispraznila, a do prvih kuća u selu bilo daleko, nije Blažu preostalo drugo, već da se spremi na smrt.

Kad baci vuku i posljednji komad, preporuči se Bogu, pokaje se za grijehe i spremno je čekao da se s vukom upusti u borbu. U tome času zapne mu oko na njegovim guslama. Njih je vazda u životu volio. One su mu bile utjeha u časovima tuge, u časovima tjelesnog umora.

»Hajde da si još jednom zasviram prije smrti.«

Izvadi gusle i ugodi ih. Okrene se prema vuku i zasvira. Tužni se jecaji violine poput valova razliju daleko u noć. I vuk ih je čuo. Najprije se stresao, poklopio uši, podvio rep među noge, zaurlikao i stao bježati. A Blaž, videći da vuk bježi razvedrio se i stao još jače svirati. I svirao je sve do kuće.

»E, luda glavo, rekao je ženi na povratku, da sam to prije znao, sad bi moja guska bila cijela. Da se vuk boji vatre znao sam, ali da se boji muzike, nisam znao.«

Živko Pavec

Snješko

Kao smion junak stoji
uz seoske pute;
baba zimine ne boji
studeni se krute.

Pa sad straži sa visine
i smiješi se k tome;
al' kad žarko sunce sine,
biće plača bome!

Stjepan Bešlin

Mali

Zrake zimskoga sunca nestašno su poigravale na zelenkastim morskim valićima i odbijale se od njih. Ribarske barke se lijeno ljuljale privezane uz obalu.

U hvarskoj luci je stajao trojedrenjak »Sveta Luca«. Lijepo bijelo oličen, a iz brodske kuhinje izlazio uski trag dima i širio ugodni miris pečenih riba.

Sa broda se otisnuo čamac i pristao nekoliko časaka iza toga uz obalu. Jedan dječak, brodski »mali« iskoči iz lađice i potrči u jednu pokrajnu ulicu. Ustavi se pred jednim niskim vratima. Otvori ih i uđe. Nađe se u maloj od dima pocrnjeloj kuhinji sa velikim loncem nad ognjištem.

Na vratima sobice se pokazala jedna visoka starija žena. Kad opazi dječaka, poleti do njega i zagrli ga. Plakala je od radosti: »Kada si došao? Bila sam za tebe u brizi! Moj dobri Frane!«

I »mali« je jedva našao u veselju riječi da se porazgovori sa majkom. Izvadi malu sličicu uokvirenu košću i dade je majci na riječi: »Iz Rome, to sam za vas tamo kupio!«

Majka čvršće obujmi svog sina i poljubi ga u čelo. A sa prozora se širio divni miris ružmarina...

Počeo je duvati lagan vjetrić. Kapetan Dane, stari morski vuk uzrujano je hodao palubom. Ljutito je čupkao brkove. Već je htio izdati zapovijed da razapnu jedra, ali »maloga« još nije bilo. Ali je upravo ovaj čas dotrčao Frane na obalu i viknuo na lađu. Tamo su ga čuli i spustili čamac. Za nekoliko minuta mali od foguna bio je opet na brodu. Kapetan Dane dade dignuti jedra i isplovi iz luke. Dozva »maloga« pred sebe i upita strogo:

»Zašto si tako dugo izostao?«

Dječak se prestraši velikoga kapetana. Nešto ga stegne u grudima i jeknu:

»Kod majke! Oprostite...«

»Dosta!« prekine ga kapetan, »a sada idi.«

»Mali« se nečujno udalji, a kapetan se nasloni na ogradu. Prviput je osjetio samilost s nekim. Prviput je osjetio onaj duboki osjećaj... I Bog zna kakve se uspomene probudile u duši tog morskoga vuka. Nije čuo škripanje užeta i glasne korake mornara. Iz njegovih se grudi ote dubok uzdah i uspravi se. A mali od foguna je gledao za mjestom koje je iščezavalo u daljini.

Valovi se pod pramcem pjenili, raspršavali visoko u zrak, a tisuće i tisuće kapljica se ljeskalo na suncu...

Fedor Taš

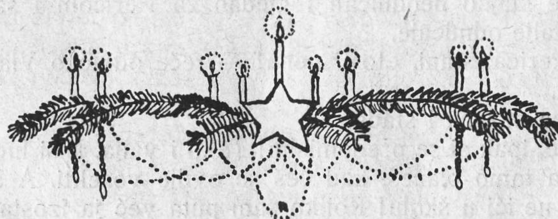
Svi hajdmo s njima

Gle zvijezda gore kako divnim sjajem
Mudrace svete sa istoka vodi
U Betlem grad do štalice te proste,
Jer Isus tamo maleni se rodi.

Na poklon Kralju svih kraljeva svijeta
Ta četa mala u Judeju kreće
Da prigne glavu svome Stvoritelju
I pred njim svoje darove da meće.

Svi hajdmo s njima k jaslicama prostim,
Uz dar mudraca darujmo ga i mi,
Al mjesto zlata, tamjana i mire
Iz srca našeg neka ljubav primi.

Anto Šalber

Zaslužena kazna

Mali Vladimir sjedio je do prozora i s veseljem gledao kako lepršaju bijele snježne pahuljice, slažući se polako na smrzlu zemlju i gradeći bijeli, meki pokrivač. Već odavno želio je on snijega i s nestrpljivo bi svako jutro pogledao kroz prozor, nije li možda snijeg preko noći pao, ali bi se uvijek nekako tužno okrenuo, videći da je zemlja uvijek crna i da snijeg, kao za inat, ne će da padne. No to jutro skoro je kliknuo od radosti. Pogledavši još onako pospan kroz prozor, opazio je davno željkovani i očekivani snježak. Pun veselja i sreće sjeo je naslonjen na prozor gledajući bjelinu i komešanje bijelih snježnih pahuljica. Nije se sjetio ni na školu, toliko ga je privukao snijeg ne dajući mu da se makne s prozora.

— Vlado, zar ti ne misliš u školu? Već je blizu osam sati! rekla mu je majka.

Tada se je prenuo, kao iza sna probuđen i, popivši na brzu ruku doručak, zgrabio knjige i istrčao van. Ko je bio sretniji od njega, kad je stao u snijeg. I u njemu se porodi misao, da ne ide u školu. Ta snijeg je tako mek, tako pogodan za sanjkanje. Zar da propusti priliku? Ko zna, može danas dunuti južnjak, a onda: zbogom sniježe! A dok drugi padne, bogzna koliko će dana proći. Tako je mislio Vlado boreći se kuda da odluči: u školu ili na sanjkanje. Odluči ipak prvo i krenu prema školi brzim korakom da ne zakasni.

— Ej, Vlado, kamo ti? čuo je tek što se udaljio od kuće glas Perice, dječaka koji je sve radije imao nego školu i knjigu. Pred njim su bile saonice.

— U školu! reče Vlado i krenu dalje.

— Stani malo! Zar u školu? Ej, ti si valjda lud! Već je davno prošlo osam sati! Zakasnio si! Ako se ne bojiš batina, onda produži u školu, a ja idem, kako vidiš, idem na sanjkanje. Ne bi li ti išao? Mislim da nećeš biti glup i ići u školu na batine. Promisli!

Vlado je zastao i razmišljao. Ta sanjkanje mu je vruća želja!

— Dakle, hoćeš li ili ne? Ja idem, a ti hajde na batine! Batine! Ha-ha-ha! naruga mu se Perica i krenu vukući za sobom saonice.

Vlado je stajao neodlučan i gledao za Pericom i saonicama koje su sve dalje odmicale.

— Ej. Perica, stani, eto i mene! — reče odlučno Vlado i potrča k njemu.

Perica se okrenu i stade.

— Dakle, ipak si se predomislio! Tako i valja. Nisi lud da ideš u školu pa da tamo plačeš, kad ćeš se ovdje veseliti. A šta je to jednostavno: ne ići u školu! Koliko sam puta već ja izostao!...

Iako je Vlado odlučio sanjkanje, ipak ga je nešto peklo što ne ide u školu, ali i to je prestalo čim je jednom jurnuo niz brijeg. Snijeg je uvijek padao, a on i Perica vozili su se puni radosti i oduševljenja ne mareći za zimu i odijelo sve vlažno od snijega. A kad se približi podne i trebalo krenuti kući, porodi se u Vladi strah, videći odijelo mokro kao da je bio na najvećoj kiši. A knjige? Kake su bile jadne! Našao ih je rasute u snijegu. Sve ga je tjeralo da zaplače, ali se junački držao.

Došao je kući. Kad ga je opazila majka, bez ikakvog pitanja uzela je šibu. Možete si misliti kako se šiba privijala uz mokre Vladine hlače i kako je nesretni Vlado cvilio od bola. A nakon ovoga skrušeno je morao na koljenima i sklopljenih ruku moliti mamu za oprost, obećavši da nikada neće takova šta učiniti. Tek tada je dobio ručak koji mu je bolje nego ikad išao u tek.

Mirović

Lovci

Trudne kosti svoj počinak traže,
jer bez mira živjeti se ne da —
tako Martin svome drugu kaže
i u travu na počinak sjeda.

Stari Mijo rado sluša druga
pa također sjeda iza panja,
ali nije prošla stanka duga,
a naš Mijo sa Martinom sanja.

U snu Martin već zeceve broji,
ko u zbilji duša mu se tješi,
a ni ne zna da mu zeko stoji
iza leđa i da mu se smiješi.

F. Anal

Ljiljani

Riječi od Zvonimira Igovića

Polako ubrzano O. Kamilo Kolb

Dije-te, što pru-žaš ru- či- ce ma-le, što ti se krije-se ne-du-žne o- či.

Što že- liš? Zar o- naj lji- ljan bije-li ko- ji je pro-cva- o

pre-ko no-ći. Ka-ko je di-van, ko tvo-je o- ko! Ni-šta ga jo- šte

dir-nu-lo ni- je! Tek či- sta su- - za pla-vo-ga ne-ba ko a - lem sjaj-ni

zadržuj. *Veselo.*

na nje-mu si- je. U-zmi ga, dije-te, u-zmi ga br- zo! Iz nje-ga či- sta

Polakše.

ne- vi- nost di - še ka - - o iz te - be! Nek te - bi pri- ča

ne- vi- nu pri-ču i ni-kom vi- še!

Na povratku

Još je Isus bio dijete
Kada Josip nalog dobi
S Djetetom da brzo bježi,
Da ga otme crnoj kobi.

I dok bijegom život štite,
Teška bol im srca kida,
Dotle spremno goste prima
Zemlja tajnih piramida.

Ondje osta mali Isus
Dok im glas ne javi s neba
Da je umro krvnik ljuti
Što na njegov život vreba.

Kad se opet sretno vrati,
Paoma ga lista velja
Pozdravlja sa rodnom grudom,
Jer svog spozna Stvoritelja.

Tonimir

Svima povjerenicima, čitačima, suradnicima i prijateljima kličemo

Srećnu Novu Godinu 1936!

Uredništvo »Anđela Čuvara«

Plemenito djelo

Na vrhu brda, okružen šumom, opkopima i zidom stajao je stari zamak. Njegove zidine i opkopi nisu dopuštali znatiželjnom svijetu da zaviri u nutarnjost.

Gospodar toga zamaka bio je stari vlastelin koji je živio osamljen sa dvojicom sluga.

Na obronku toga brda, pri kraju šume, koja je okruživala zamak, stajala je koliba drvosječe Ivana. Sa svojom suprugom Katom i sa troje muške dječice živio je u bijedi i siromaštvu.

Njegov najstariji sin Mirko išao je u školu u obližnjem selu. Učio je dobro, a imajući dobar odgoj od pobožnih roditelja lijepo se vladao i bio voljen od svih drugova.

Jednoga jesenskog dana pođe s ocem u šumu. Otac je sjekao drva, a Mirko je skakutao preko panjeva i oborenih stabala i tražio maline. Bio se tako zadubio u svoje misli i posao, da nije ni primijetio da je daleko zašao u šumu i ne znajući ni sam kako, odjednom se nađe pred zamkom.

Na otvorenim vratima zamka stajao je starac od kojih 60 godina. Kad opazi dječaka, nasmiješi se i priđe k njemu, uze ga za ruku i upita otkuda je došao. Mirko mu ispriča kako je zalutao, te ga zamoli da mu pokaže put kojim bi mogao otići kući. No starac ga uze za ruku i povede u dvorac. Išli su dugo dok se ne nađoše pred lijepo izrezbarenim vratima. Kad uniđu kroz njih, nađu se u velikoj dvorani popločanoj mramorom. Na stijenama su visile slike koje su valjda prikazivale pretke gospodareve, a pokraj njih razno starinsko oružje.

Starac sjede za stol i poče Mirku pripovijedati: »Davno je to bilo, prije 30 godina. U ovom gradu stanovao sam sa svojom suprugom i sinom Miroslavom. Živili smo sretno i zadovoljno. Našu sreću pomuti rat koji je nastao. Ja kao plemić morao sam sa svojim sinom u rat, a pratio nas je tvoj otac. Pobijedili smo neprijatelja, ali moj dragi sin pade od ubojita taneta. Ja sam bio ranjen i nisam se mogao ni maknuti. Naši nagnu u potjeru za neprijateljem, a ja sam ostao ležeći na razbojištu. Ali tvoj otac ode u selo koje je bilo dosta udaljeno i sa sobom donese nosila na koja položi mene i metnuvši nosiljku između konja, krenu prema ovome zamku. Poslije se vrati po mog sina koga smo sahranili na humku nedaleko odavle.

Kad sam se izliječio, nudio sam Tvome ocu bogate darove, ali on ne htjede ništa uzeti, dapače da se uopće ne dozna za njegovo dobro djelo, natjera me da se zakunem da nikomu o tome neću reći ni riječi.

Ja sam do sada šutio, ali osjećam da mi je blizu konac, te kazujem Tebi, jer mislim da te je sam Bog poslao.

Tvoj otac nije htio da primi nikakva dara. Stoga sve svoje imanje ostavljam Tebi, jer nemam nikakva drugog nasljednika.

Kad starac završi svoju priču, zagrli Mirka, te ga poljubi i reče:

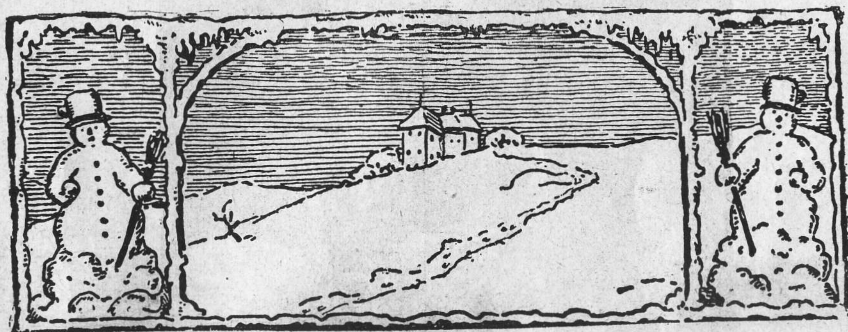
»Ako budeš pošten i uvijek se pouzdavao u Boga pratićete kroz cio život Njegov blagoslov.

*

Iste godine premine stari vlastelin, a Mirko, pošto je svršio osnovnu školu, nastavi nauke i zaredi se za svećenika.

Svaki dan je govorio sv. Misu i sjećao se svoga dobročinitelja moleći za pokoj njegove duše.

Herzeg

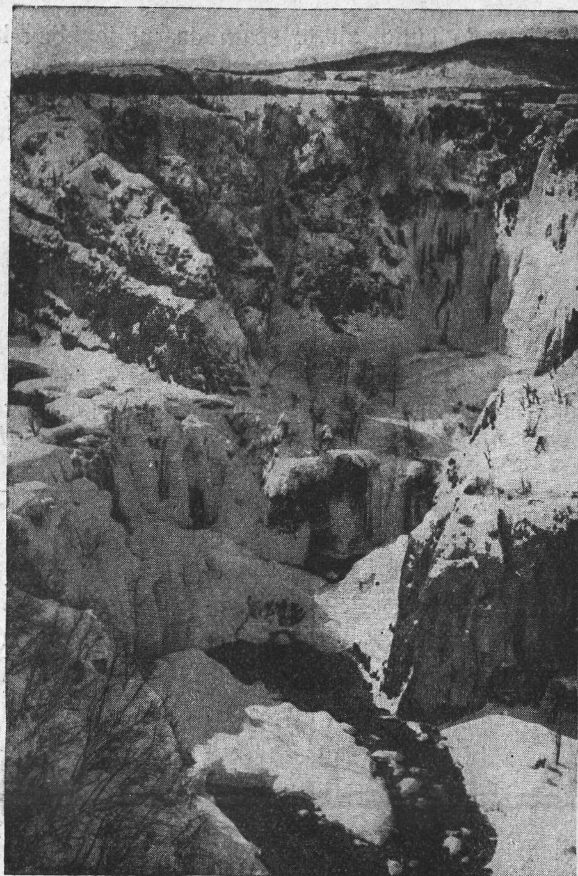
Zimsko jutro

Sviće... Pahuljice bijele
padaju sve tiše;
u krošnji sestrice nam jele
blagi lahor diše.

Jaseni se stisli oni,
slatke sniju snove;
a zvonce glasno s tornja zvoni,
k ranoj misi zove.

Stjepan Bešlin

Plitvice u snijegu

Svuda je pusto

Drveće golo
Spustilo grane.
Ptičice lijeću
Tražeći hrane.

Svuda je pusto
Nigdje ni glasa,
Osim u selu
Zavijanje pasa.

Borovi mrki
Šušte u dolu,
Gledajuć svuda
Prirodu golu,

A. Dubić

Tajni unutarnji glas

Tamna je zimska noć. Sve spava dubokim snom, samo vani vitla divlja bura. Teško onome ko se sad nađe izvan sigurnog i toplog skrovišta. To potraje čitavu noć. U zoru se bura nešto stiša. Gosp. M., lugar, po svom običaju rano ustade da ide u šumu, ali kad je gledao van, vidi da je sve neprohodno od silna snijega. Paće negdje su i snježni nanosi i po više metara visoki. Premda nema bojazni da bi ko po takvom vremenu krao drva, ipak ga neki unutarnji glas sili da ide u šumu. On to na čas odbije, kao dosadnu muhu i odluči ostati kod kuće. Međutim, taj glas bivao je sve jači i silniji te se lugar konačno opremi da izađe, da se malo razbistri. Mogao je sa više strana doći u svoju šumu i snijeg bijaše svuda jednako debeo, zato se on mirno prepusti glasu koji ga je nagovarao da ga slijedi.

Udari dakle najkraćim putem i dođe podno brda. Neki unutarnij glas nukao ga da se uspne na brdo, ali on skrene drugim pravcem. Poznati glas mu opet reče: »Vrati se. Slijedi mene ravno na brdo. Manje ćeš se izmoriti, jer je ono mnogo kraći put, nego da obilaziš čitavu šumu.« Ta mu se misao prilično svidi. Još mu dođe na um da se na brdu nalazi kolibica ugljara, pa se kod nje može malo i otpočinuti. To ga sve sklone i on pođe najkraćim putem na brdo.

Polagano se uspinjao, jer bijaše već umoran. Ali što se više približavao kolibi bivalo mu je nekako sve čudnije pri duši, uza svu umornost nešto ga sililo da se bolje žuri. Kad dođe na malu šumsku čistinu, srsi ga prođu. O kolibi, o ljudskom stanovanju ni traga. Niti se gdje vidi dim od vatre. Na jednom mjestu vidi samo gomilu snijega. To mora da je ugljarov stan. On pohiti tamo, i jedva nađe ulaz, jer bijaše sve zatrpano snijegom.

Sama koliba sastojala se od nekoliko zbijenih dasaka. Vrata ne bijahu pravo ni zatvorena. Na krovu bijaše nekoliko rupa kroz koju je napadao silan snijeg i sve zatrpao unutra kao i vani. Lugar koraknu u kolibu, poviče glasno, ali ni otkuda glasa. Zatim stade tražiti po snijegu krevet, jer je znao da neko mora biti tu. Istina, ugljarica je sirota ljetos umrla, ali su ostala iza nje nejaka djeca. Kopajući lugar po snijegu nađe, doista, što mislite koga? Ukočenu i posve smrznutu najmlađu djevojčicu Mandicu. Uvjerivši se da je posve mrtva položi je na snijeg i stade užurbano tražiti dalje. Naskoro nađe dva starija dječaka J. i T. I oni bijahu onesviješteni i ukočeni, ali jer su bili jači i otporniji ostalo je još nešto života u njima. Odmah ih počne trti snijegom i nakon mučnog trenja sta-

doše mališi pokazivati znakove života. Kad su se malo osvijestili zamota ih u svoju bundu i položi na snijeg da dalje traži ugljara.

Prekapavši sav snijeg ne nađe ga. Kasnije se saznalo da je te strašne noći otišao od kuće, a da se nikad nije djeci povratio.

Dobri lugar sav sretan što je eto spasao dvoje nedužne djece od sigurne smrti. Zahvali dobrom Bogu što ga je po onom unutarnjem glasu pozvao i danas u šumu i upravo na ono mjesto. Taj unutarnji glas bijaše glas anđela čuvara one dječice.

Veselje lugarevo ne potraja dugo, jer je morao što prije da otpremi djecu odanle. Ali kako da to učini. On se sam po tom snijegu jedva dovukao ovamo. U šumi nigdje žive duše da mu pomogne. Ostavi li same mališe pa ode u selo po ljude, boji se da im se za to vrijeme što zla ne dogodi. Da pak čeka, ne bi bilo pametno, jer sigurno ne bi nikoga dočekao. Ne preostade mu drugo, već se pomoli dragom Bogu i sv. anđelima čuvarima da mu pomognu dobro djelo do kraja izvesti. Zatim uze mališe zamotavši ih bundom, teškom mukom ali ipak sretno donese ih svojoj kući. Kolikog li veselja za gdu. lugaricu i njezinu djecu kad vidješe kako je tata spasao dvije sirotice.

Mališi se u toploj sobi brzo ogrijaše i kad ih dobra gospođa nahrani, dođoše posve k sebi. Zatim nastane život veselja, igre i zabave i to potraje kroz čitavu zimu. Na proljeće ih uzme gospođa X. iz I. i odgaja ih kod sebe.

*

Vidite, draga djeco, kako su dobri anđeli čuvari. Što bi bilo od onih mališa, da nijesu njihovi anđeli čuvari doveli g. lugara da ih je iskopao ispod debelog snijega i donio kući. Davno bi već bili mrtvi. A ovako pogledajte ih sada kakvi su to dečki. Ovaj će veći ove godine ići u školu. Dobri su. Nikad se ne svađaju. Tako se vole da, kad imadu jabuku, među sobom dijele. Kako se to i na slici vidi! Svaki dan se mole i za svoje dobročinitelje.

Spasitelju

Spasitelju, dragi, mili,
Daj usliši želju moju:
Neka uvijek kliče svakom
Duša moja slavu Tvoju.

Moje srce, duša moja,
Tebi neka se veséle,
Neka Tebe vijekom ljube,
Neka Tebe samo žele.

Kseneman Nada

U nevolji ljutoj

Ustala sam neko jutro,
no gle, iznenada
snijeg je bijeli, eto, pao
i još više pada.

Eto vrapca pod naš prozor
u toj zimi krutoj
da izmoli mrvu hljeba
u nevolji ljutoj.

Bijeli snježak jošte prši
sve više i više,
a prozebli vrabac mali
na grani se njiše.

Lj. Košćec

Žrtva posluha

Bila je strašna pomorska bitka. Zrak je bio napunjen dimom od topova, a more puno i krcato polomljenih jarbola.

Kapetanovu lađu zahvatila je već vatra te se naglo približavala i gomili nakrcanog ondje baruta. Mornari su svi poskakali u čamce.

No kapetanov sin Kasablanka je još nepomično stajao na krovu lađe, premda ga je već ugrožavao plamen s vrućim svojim cjelovom.

Otac njegov naložio mu je odmah u početku užasne pomorske bitke da ostane nepomično na mjestu svome dokle mu ne izdade nalog da siđe dolje.

Mali je držao, da će mu u pravi čas otac već javiti da siđe odanle i da se skloni u čamac. Vidio je već mornare kako skaču

iz lađe, čuo ih je kako ga zovu da što prije siđe u koji čamac, ali bi samo mahnuo rukom veleći: »Kada mi otac dopusti, evo me odmah k Vama!«

Već je plamen zahvatio i jarbole te pomalo stadoše izdaleka lizati njegovo lice, zahvatiše mu već i kosu, sve je već u moru plamena plivalo...

Mališ zavapi: »Mogu li, dragi oče, sići sada dolje, već je skrajnje vrijeme da se mičem odavle!

Jadnik nije znao, da mu je otac već u početku te grozne bitke od zrna topovskog bio smrtno ranjen!

— Tata, tata, ja sam još ovdje, govorite molim Vas glasnije, ništa Vas ne čujem.

Uto se dignu silni plamen u zraku, a dim je cjelivao obzor nebeski gustim oblacima.

Bu-u-um! Čuo se užasan prasak jači od rike topova, zrak se je potresao, more se je zibalo, a lađe više nema...

Eksplodirao je naime barut u lađi, te je s njome otišla u zrak i žrtva posluha — mali Kasablanka. **Miljenko**

»**KNJIŽNICA DOBRE DJECE**«, što je izdaje Jeronimsko Književno Društvo u Zagrebu (Trg Kralja Tomislava 21), upotpunila je svoju zbirku novom izvornom knjižicom »**Mudrijan**« što ju je napisao prof. Luka **Perinić**, a ilustrovao prof. Kamilo **Ružička.**

Ova nova dječja knjiga je došla baš u pravi čas, kad su roditelji za Novu Godinu čestoput u neprilici, čime da daruju svoju djecu, a »Mudrijan« je vanjštinom i sadržajem zaista lijep i prikladan dar. »Knjižnica Dobre Djece« naročito pazi da se djeci dade uz dobro štivo i lijepo opremljena knjiga, pa je tu opremu kao i slike povjerila akademskom slikaru prof. Pamilu **Ružički.** Nova knjiga sada je jedanaesta po redu u jedinstvenoj opremi. Isti je pisac prof. **L. Perinić** napisao osim »Mudrijana« već i šaljivu priču »**Dugi Martin**«, obrađenu prema motivima narodnih priča. Iz strane dječje književnosti izabrano je sasvim novo i najbolje dječje štivo: tako ukrajinske »**Potkarpatske priče**« od **Martinovića,** od Čeha **Zeyera** romantične priče »**Ukleti plovci**«, »**Carević Evstaf**«, »**Kristik**« **i** »**Samko**«; od Francuza **Geona** »**Tri Kralja**« koja je udešena tako da se može i na pozornici prikazivati, od **Perraulta** »**Trnova Ružica**«, priča o začaranoj kraljevini te **Buttsina** »**Lažna Kraljica**«, francuska romantična sredovječna priča; s talijanskoga zbirka priča od **Carrare** »**Čarobni kamen**«.

Sve su knjige bogato ilustrovane, a cijena im je po svakoj samo 20 dinara uvezanoj u platno i sa naslovnom slikom u dubokotisku zlatom.

Zagonetke

1) REBUSI

(?) č č i č č č č (TAJ) $\frac{Z}{O}$

A. Radanović

2) V ^{2}ɯ 00I t 100 m^2

3) L x' a

4) $\frac{'100}{2}$ k

5) 3' 100'

Josip Komadina

ZAGONETNA POSJETNICA

6)

BAR VLADIMIR

Ovaj gospodin krivo je naveo svoje krsno ime. Pogodite koje mu je pravo krsno ime, što mu je zanimanje i gdje stanuje?

Mirjana Perić

7) **HOMONIM**

Dio oka vidiš često,
U Bosni je neko mjesto.

Nedjeljko V.

8) KRIPTOGRAM

Dan	mjesec	Mjesto
7	4	Korčula
7	2	Dubrovnik
1	6	Đurđevac
3	7	Bjelovar
2	3	Korenica

Ante Dubić

9) STEPENICA

osovina
način jela
biljka
dio lica
proizvod mlijeka
zvjer
riba
tišina
grad u It.
zamj.

B. Radošević

POSJETNICE

10)

LORA M.
NJISKI

Koje je narodnosti ova gospojica?

Nevenka Ružić

11)

P. N.
DR E. OLJEO

Odakle je?

12)

G
LEO LASES

Odakle je?

Ivan Krpan

13)

IVICA KRENC

Odakle je?

14)

RADO GVIRAN

Zanimanje?

K. Jakšić

15)

V E R A N J .

Odakle je ova djevojčica?

Nevenka Ružić

16)

O. T R O P

Odakle je?

17)

S T . R I V A
B O R

Zanimanje?

Žilić Martin

18) SKRIVAČICE

Koza grebe nogam po kršu.
Dobio po nosu šakom.
Baka rado priča.
Bio je skupa sa tunom.
Čiča Tuna bere gljive.
Sunce zlati borove grane.
Kopa on i Katica.

Tu se kriju imena naših gradova, rijeka i gora.

J. Gregorović.

ISPUNJALJKE

19) I

Muš. ime
Preteča Isusov
Zamjenica
Dom. životinja
Pristanište
Žen. ime
Apostol
Svetac
Piće
Latinski „gle"
Evanđelist
Muš. ime
Pas

II

I—II Hrvatski mučenik.

Corluku M. Niko

20) I

Mjesec u godini
Tursko ime
Oruž. sukob država
Lice iz biblije
Žensko ime
Grad u Jugoslaviji

II

Od I—II Muško ime.

Vladimir Štefović

21) I

Dio tijela
Prvi čovjek
Žensko ime
Ptica
Živi u vodi

II

Od I—II Hrvatski pjesnik.

Brcković Ivica

I

22)

					naš grad
					poluot. na Jadr.
					grad u Grč.
					naša planina
					naš grad

II I—II naš grad

M. Čorak

KRALJEVA ŠETNJA

23)

Vi	vo	či	do
lju	no	bru	ni
al	bo	či	pa
lju	ne	met	ni

N. Vukosav

ŠARADE

24) Dio naše crkve mile
Gdje se pjeva iz sve sile.
Žensko ime sada reci
Ime to je našoj rijeci.

A. Smerda

25) Ja ljudima od vjekova
Zadavo sam mnogo briga,
Protiv mene pisalo se
Mnogo, mnogo knjiga.

Kad me spojiš s općim dobrom
I u srijedu staviš slovo,
Bez ikakovih sad teškoća
Dobiti ćeš, brate, ime novo.

26) U crkvi je mjesto neko,
Spoji k tome ime žensko,
A to dvoje rijeku daje
Što Kupina pritoka je.

Nedjeljko Vukosav

LOGOGRIFI

27) Kad „š" stoji spreda, bato,
Riješi ove retke
Da rješenje bude vrsta
Neke zagonetke.

28) Kad „p" opet spreda kroči,
Nije nika znanost,
Nego drugi naziv to je
Za pojam: svečanost

29) Sa „z" opet eto daje
Što svakome treba,
Jer u znojnu svoga lica
Ona daje hljeba.

Aleksandar Radanović

Skrivačica

Gdje je šumska vila?

»Anđeo Čuvar« izlazi dopuštenjem crkvenih i redovničkih starješina. — Uredio: o. Đildo Herman; odgovorni urednik: o. Hugolin Makvić. — Tisak Nadbiskupske tiskare u Zagrebu. — Za tiskaru odgovara Stjepan Marinović, Zagreb, Kamaufova ulica 16.

donijeti. — **R. Radošević:** Zagonetke ulaze. — **I. Brcković:** Moram se najprije uvjeriti da si »Zimu« ti ispjevao. Ona je dobra. — **S. Kadić:** Još se nisam odlučio, što da uradim s onim pisamcem. Zabrinjuje me prostor. — **D. Tičinović:** »Mladenci« imadu vrlo lijepu vinjetu. Kad biste nam slali pjesme u dječjem stihu sa ovakim vinjetama, vrlo bi je rado primili. »Sreća« je nešto zadocnila za jesenski broj. Spremio sam je. — **K. Herzeg:** Tvoje sam pripovjetke pregledao i ponešto ispravio. Nastavi samo i dalje sa pripovijetkom. Moraš mnogo čitati i paziti na tehniku pisanja. Naši novi bolji pripovjedači ne vole više da upotrjebljavaju participe, pogotovu ne one prošlosti Mi poštujemo naše narodne starije pripovjedače, s pijetetom ih se spominjemo i s ponosom izgovaramo njihova imena, ali ih ne možemo u svemu da nasljedujemo. Svakako ne u jezičnim konstrukcijama. Jezik je živi organizam, on se razvija i usavršuje. I zato svako razdoblje i u jeziku imade — da tako reknem — svoju modu. Doduše, mi se ponosimo bogatstvom našega narodnog jezika, ali danas ni jezik nije ostao netaknut od potrebe današnjeg života. Jedna je od tih značajka današnjice j e d n o s t a v n o s t. Svuda opažamo tu težnju, u umjetnosti i u običnom dnevnom životu. Što jednostavnije! A ona raznolikost, naučkanost i bogatstvo ostalo je kao značajka prošlosti. I u jeziku. Danas se, gotovo, i ne piše u lijepoj knjizi: imperfektima, participima, aoristima itd. Međutim, ne smije se time odmah osuditi tobožnje siromaštvo i neki nemar. Ne! Iako izgleda vanjska oprema jednostavna, ide se za tim da se jače izrazi ideja na pr. u umjetnosti. U jeziku bez sumnje ljepota, lakoća i jednostavnost narodnoga govora. Čitajte, dakle, savremene dobre stiliste, samo pazite na izbor, jer se danas pod lijepom knjigom vole da prodavaju i bolesne ideje. — **Joza:** »Potop« bi uvrstio, da je pisan u razdjelima, a ne u jednom neprekidnom pripovijedanju. Moraš pomno da proučiš način pisanja u pripovijetkama. Dijalozi su nepregledni ako nema svaki upravni govor svoju liniju. — **Crnko: »Sreća u nesreći«** me je dobrano izmučila, jer sam rukopis morao upravo da odgonetavam. Molim vas pišite čitljivije da me ne razljutite. A da se šalju stvari sa elementarnim nedostacima (sve bez zareza), onda me prođe volja da uopće i nastavim da čitam rukopis. Ovake pogreške ne mogu pregledati.

ODGONETKE ZAGONETAKA IZ BROJA 3

R e b u s i: 1) 2 puta 2 je 4; 2) Kukuruz; 3) Kuluk; 4) Petrova gora; 5) Ikona; 6) Ukor. — H o m o n i m i: 7) Brač. — Z a g o n e t n i k r i ž: 8) Navik on živi ki zgine pošteno! — D o p u n j a l j k e: 9) Ana, Ilija, Amerika, Argentina, Andrija, Avala, ara; 18) Alah, Mara, Vraz, deva, Ibar, Sava, Ante, Sara, Izak, ruka. — K r a l j e v a š e t n j a: 10) Zdravlje je najveće bogatstvo. — I s p u n j a l j k e: 11) p, pet, Kotor, Koran, kos, v, a, ara, drama, madam, Rim, n. I—II Petrovaradin; 12) Dar, Una, bor, rak, oko, vir, nos, Ina, kos: I—II Dubrovnik; 13) Ave, rum, Pag, Bantu, mersi, pater, ušara, Emona, Nin, pol, USA. I—II August Šenoa. — P u ž e v a k u ć i c a: Spavajuć do podne kuća se ne teče, koga zora budi, tom je srećno veče. — Š a r a d e: 15) Mekinje; 16) Omiš; 17) Raž. — Z a g o n e t n i č e š l j e v i: 19) Vlado, Emona, Cipar, srijeda, Avala, Nipon, Visla, kupus. I—II Vjenceslav Novak; 20) Stoka, Egina, sitar, Ivica, arara, Lira, vrana, Idaho. I—II Srijemski Karlovci. — M a g i č n i k v a d r a t: 21) Guki, Pilat, aleja, kajak, Itaka. — P o s j e t n i c e: 22) Učitelj; 23) Cres.

ODGONETAČI IZ BROJA 3

J. Gregorović (12), Kurpes Kanizije (sve!), M. Kalić (10), Z. Crnković (sve), M. Čorak (sve), V. Neveseli (23), N. N. (22), Mirica H. (20), D. Stančić (18), J. Jug (sve), I. Gas (10).

Schi i Bati

39.-

39.-

24600-00 din 39.–
br. 23-29 din 49.–
Drap kombinova-
ne sa smedjim
boksom

59.-

28731-635 din 39.– Dečije
cipele za sneg, toplo
postavljene. br. 27-29
din 45.– br. 30-34 din. 49.–

98991-593 din. 59 br.
26-29 din. 69.– br. 30-34
din 79.– Čizmice djed za ki-
šu, blato i sneg

Bata